

DET POSTOMDELTE

FAGBLAD FOR FORENINGEN AF DANSKE SCENEINSTRUKTØRER

Nr. 69 - december 2014

Udgiver:
Danske Sceneinstruktører
Nørre Voldgade 12 2.th.
1358 København K
Tlf. 33 33 08 88
www.stagedirectors.dk
email: info@stagedirectors.dk

Deadline næste nummer:
2. februar 2015

Redaktion:
Inger Birkestrøm Juul, FDS
Kamilla Bach Mortensen, FDS
Fie Nørman Johansson, FDD
Rasmus Malling Skov Jeppesen, FDD
Steen Madsen

Layout:
Jakob Brandt- Pedersen

Forside: Inger Birkestrøm Juul
Bagside: Kamilla Bach Mortensen
Berlinfotos inde i nummeret af: Inger Birkestrøm Juul, Kamilla Bach Mortensen og Steen Madsen samt pressefoto fra Schaubühne, Deutsches Theater og Theater HAU.

KÆRE MEDLEMMER

I starten af oktober inviterede Projektstøtteudvalget for Scenekunst til dialogmøde. Udvalget, med Ditte Maria Bjerg i spidsen, havde uddelt cirka 66 millioner kroner og ønskede fokus på både uddelingen, men også de nye tiltag; samarbejde via co-produktioner; Samarbejde på tværs af struktur og støtte ordninger og Publikumsudvikling.

Det var på mødet klart at Projektstøtteudvalget er løbet hovedet ind i den samme mur som tidligere udvalg. Scenekunst er som udgangspunkt en kunstform i konstant udvikling og der er behov for opmærksomhed og støtte til det nytænkende – samtidig forekommer det urimeligt at lukke ned for etablerede vel-fungerende kunstneriske succeser. Og der er rigtig mange succeser i scenekunsten, men

ikke flere penge at gøre godt med. Hvordan tackler man det? Det nye udvalg forsøger at få pengene til at række længere ved at opfordre til ligeværdigt samarbejde mellem projektteater og institutionsteater, men er det løsningen? Kan man på den måde spare så meget at det nytænkende får rum til at udvikle sig uden at det etablerede bliver slagtet? Kunstnerne på dialogmødet var positive over for initiativet, men tillod sig at være i tvivl om at der kunne opnås et ordentligt resultat.

I dette og det kommende fagblad præsenterer vi en af succeserne i scenekunsten, nemlig Svalegangen, der netop nu står foran konsekvensen af Projektstøtteudvalgets nødvendige prioriteringer. Og så er der tidsskriftet Teater 1, der trods fremgang både hvad angår oplag og kvalitet ikke kan bevare den nødvendige støtte. Det er vanskeligt

ikke at have sympati med disse og andre stærke projekter, der bliver så hårdt ramt. Men det er mindst lige så vanskeligt ikke at have sympati med Udvalget, der skal træffe disse umulige valg. Og midt i overvejelserne om hvordan pengene bruges bedst, kommer så meldingen om at Carlsberg har opsagt Dansehallerne og et helt miljø dermed får sparket et støtteben væk. Det eneste vi kan være sikre på i disse år, er at der ikke kommer flere penge til scenekunsten. Hvad kan vi gøre som branche?

En anden stor overskrift nu er udnævnelsen af en ny skuespilchef på Det Kongelige Teater. "Et enestående godt valg" er Morten Kirkskov blevet kaldt, og herfra kan vi kun bifalde beskrivelsen. Tillykke Morten, vi glæder os til at kunne nyde dit kommende arbejde i fremtiden!

Men hvorfor en anden lige så enestående chef skulle fyres så kort før kontraktudløb, det forstår vi så ikke. Det Kongelige Teaters bestyrelse har til fulde udnyttet deres mandat til at handle uden at begrunde. I hvert fald er de begrundelser, der er kommet frem, så fulde af varm luft og managementsprog, at man kan frygte at bestyrelsen på landets største scene mangler forståelse for kunstens karakter og vilkår. Og hvad værre er, at der er mange andre bestyrelser med samme akilleshæl.

Der er mange udfordringer i dagens scenekunst! Men også meget lys og meget håb!

God jul til jer alle!

INTRODUKTION

af Steen Madsen

STUDIEREJSE TIL BERLIN 2014

I januar 2000 rejste 17 instruktører til Berlin til et par dage med udstillinger, oplevelser, Eisbein mitt sauerkraut og ikke mindst scenekunst: "Das Obszöne Werk: Caligula" instrueret af Frank Castorf på Volksbühne og "Richard der Dritte" på New Globe/Berliner Prater (en Volksbühne værkstedscene på det tidspunkt) instrueret af Johann Kresnik.

Lige siden har det været et udtalt ønske at lave en reprise og i oktober lykkedes det så. 20 instruktører søgte og fik et rejsetilskud og der blev lavet et program med tre forestillinger:

- Schaubühne: "Gier" af Sarah Kane i Thomas Ostermeiers iscenesættelse;
- Deutsches Theater: B-premiere på "Woyzeck" instrueret af Sebastian Hartmann, med introduktion ved Hartmanns dramaturg og
- Theater HAU 3, Hebbel-am-Ufer: "FEST" med efterfølgende artists talk m. Ivo Dimchev & Thomas Köhler.

Og der blev tid til et møde med Cecilie Ullerup Schmidt i Uferstudios. Cecilie benytter Uferstudios når hun lejer prøvelokaler og når hun underviser for Inter-University for Dance, som er en underafdeling af teaterskolen Ernst Busch i samarbejde med Kunstakademiet/Akademie der Künste. Ud over introduktion til et spændende scenekunstmiljø kunne Cecilie svare på de mange spørgsmål og fortælle bredt om hele det berlinske projektmiljø og var i det hele taget en guldgrube af viden.

Søndag eftermiddag var der mulighed for at fordybe sig i Tysklands historie og ikke mindst den store krig på det imponerende: Deutsches Historisches Museum.

Og som afslutning på et par intensive dage spiste vi fælles middag på Reinhard's, hvor snakken gik og der blev rundet behørigt af. At der så var et par af nabobordene, der droppede desserten, som en konsekvens af det danske lyd-niveau, ser vi udelukkende

som en indikator på arrangementets succes! En succes som i væsentlig grad skyldes deltageres aktive deltagelse, hvor de tysktalende og Berlinkyndige var rundhåndede med at dele deres viden. Tak for det!

På de følgende sider er det muligt at læse mere om turen og se nogle af de utallige fotos der blev taget.

Deltagerne var: *Anders Lundorph, Eva Jørgensen, Geir Sveaass, Hans Rosenquist, Helge Reinhardt, Inger Birkestrøm Juul, Kamilla Bach Mortensen, Lone Vibe Pedersen, Madeleine Røn Juul, Malte Claudio Lind, Mikala Bjarnov Lage, Mikkel Harder Munck-Hansen, Mogens Pedersen, Niels Borup, Petra Holbek, Pia Rosenbaum, Solveig Weinkouff, Steen Madsen, Tali Razga, Till Wyler von Ballmoss og Vibeke Bjelke*

GENSYN MED BERLIN!

SAMME VITALE OG INSPIRERENDE BY SOM DENGANG – OG DOG SÅ FORANDRET.

I 80'erne og lidt ind i 90'erne, mens jeg var chef for Aalborg Teater, var teaterlivet i Berlin en af mine rigeste inspirationskilder, hvor navnlig de Østberlinske teatre bød på helt unike oplevelser. Sprællevende teaterkunst i en foramed, nærmest stille og mærkeligt trafikløs by.

Og her, 20 år efter: At gense Alexanderplatz, nu med Radisson Hotel i 33 etager, og med oktoberfest i et hjørne af pladsen, omgivet af et brølende trafikkaos... At stå ved murstumpen ved Checkpoint Charlie og mindes mere end én kropsvisitering, på vej mod en teateroplevelse øst for muren – dengang. Det var pludselig både tankevækkende, sært og en lille smule sorgfuldt.

Jeg ankom til Berlin allerede torsdag eftermiddag, og efter at jeg langt om længe havde fundet hotellet - Park Inn by Radisson - som

er så stort, at jeg havde svært ved at få øje på det, besluttede jeg at bruge aftenen i Maxim Gorki Teatret. Jeg ville finde ud af, hvad det var de havde gang i, både med hensyn til spillestil og i relation til publikum.

Jeg tror jeg købte den sidste billet til aftenens forestilling: Fassbinders "Angst æder sjæle op". 10 euro! ...Det var prisen over hele salen, hvor i hvert fald halvdelen af publikum var under 30. Og spillestilen? Ja den udtalte realisme i stykket var i nogen grad erstattet af spil ud over rampen, og festligt støttet af sang og musik, fortrinsvis ledsaget af en omvandrende, medspillende harmonika, som ind imellem dog valgte at traktere et klaver i stedet for.

Om denne spillestil, realisme på nærmest nøgen scene, med festlige udbrud i sang m.m. - om denne stil har afsmittende virkning

på deres øvrige repertoire, som både indeholder Tjekhov (Kirsebærhaven) Gorki (Solens børn) og helt nyskrevne og delvis improviserede stykker som EROTIC CRISIS, kunne jeg ikke helt få klarhed over. Men det var en god og tankevækkende aften i teatret.

Næste dag, inden mødet med kammeraterne til aftenens forestilling på Schaubühne, gik jeg gennem solbeskinnede Berlin ud til det Det Jødiske Museum.

At opleve holocaust på en tyst vandring gennem Daniel Liebeskinds rå, asketiske næsten dekonstruktivistiske arkitektur er en hudløs, hjerteskerende og forfærdende oplevelse, som i den grad satte det solbeskinnede Berlin i relief.

Jeg var på én gang træt i sjæl og krop og sært opløftet, da jeg flere timer senere igen forlod museet.

Hvordan jeg kunne være opløftet, har jeg tænkt en del over... Måske fordi jeg ville tro på, at denne manifestation af det frygteligste, måtte åbne menneskets øjne for skønhedens muligheder.

Aftenens møde med kollegærne var én stor glæde over, at vi skulle være sammen om at opleve teater og kultur hele den forjættende og lange weekend.

De tre planlagte teaterbesøg var så forskellige, som man kunne ønske sig. De to første med sublim professionel kvalitet.... Den 3.: "Fest" nægter jeg at have nogen mening om. Og Cecilie Ullurup Schmidts introduktion til Uferstudios arbejde, var virkelig veloplagt og inspirerende, men jeg forstår, at andre tar` sig af en mere uddybende "anmeldelser".

Om besøget på Historisches Museum, kan jeg konstatere, at jeg fik lyst til snarest at "kikke forbi" igen. .

Sidste dag – jeg forlod først Berlin mandag eftermiddag – vandrede jeg ad tidligere trådte stier, og søgte igen at finde rester af mur og atmosfære fra "dengang". Jeg fandt lykkeligtvis næsten intet, og da jeg til slut sad og filosoferede på en bænk ved Brandenburger Tor, kunne jeg ikke lade være med at høre klängen af Kennedys ord fra 1963: "Ish bin ein Berliner!"

Kære bestyrelse ! Skøn var oplevelsen af den brølende metropol Berlin og dens kulturliv, men ligeså skønt var samværet med kammeraterne.

Jeg kunne unde mange flere gode kollegær sådan en varm og kærlig oplevelse. ●

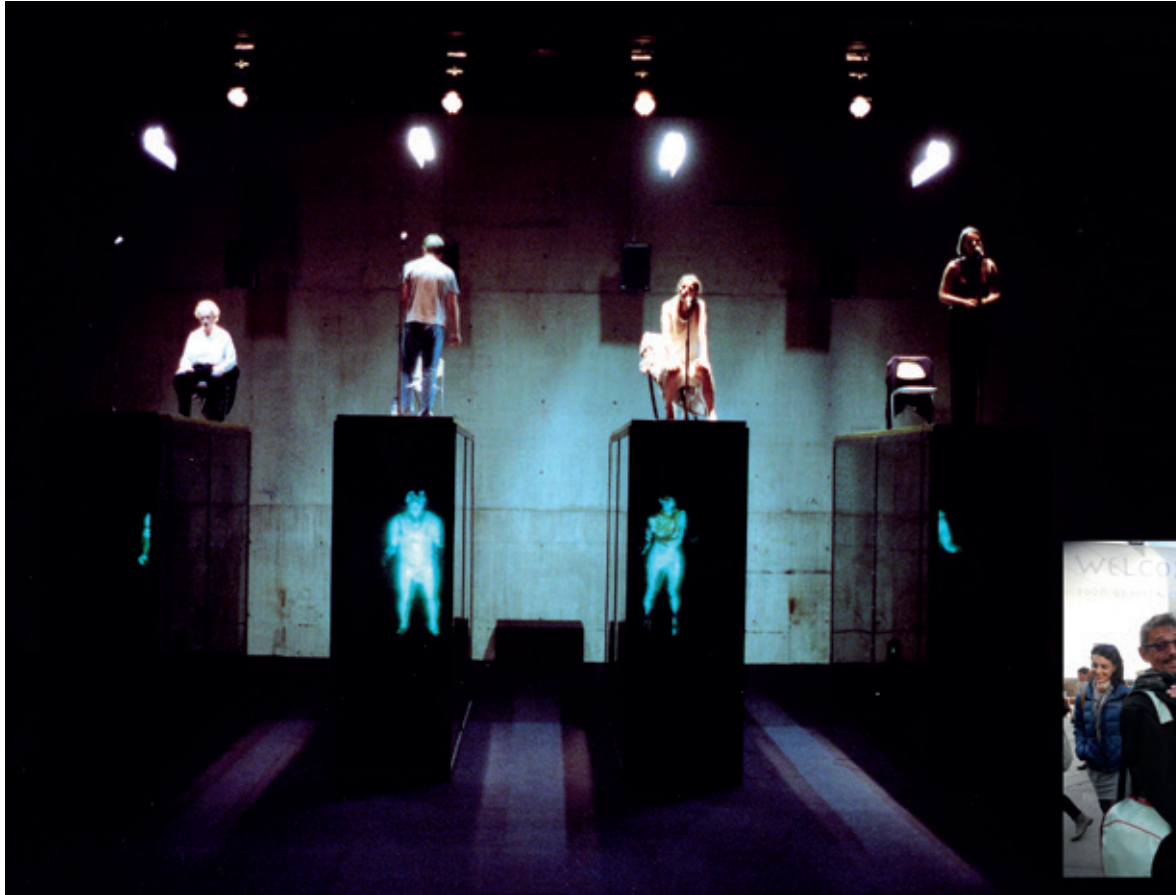
KOLLEGATUR TIL BERLIN

Fredag d. 3 oktober blev FDS kollega tur til Berlin officielt skudt i gang. Solen havde skinnet hele dagen, nogle var kommet et par dage før, andre ankom fredag de sidste i gruppen ankom først lørdag. Fredags gruppen mødtes kl 18.30 foran Schaubühne, hvor vi hilste på hinanden. Der var mange, jeg vidste, hvem var, men aldrig havde hilst på eller rigtig talt med, så det i sig selv var spændende, og viste det sig; rigtig hyggeligt! Mikkell Harder og Anders Lundorph kunne fortælle, at de havde oplevet Sarah Kane spille rollen som C selv på Kalejdoskop i '99 3 uger, inden hun begik selvmord.

Vi skulle se Gier (Crave) af Sarah Kane instrueret helt af Thomas Ostermeyer. Den havde oprindeligt premiere i 2000 på Schaubühne, og som jeg forstår det, måske tager jeg fejl, men så er det stadig det oprindelige cast, der spiller den på 14. år. De er blevet ældre

med rollerne, og det må også have præget dem og deres måde at være en del af forestillingen på, at have spillet den over så lang tid. Man kunne også mærke det, der var en helt særlig stemning og ordene var deres egne, samtidig med at de blev leveret tæt, klart og rytmisk. Det var en stor oplevelse, og det kan anbefales at gå ind at se den, hvis man kommer til Berlin. Det er en times rå og voldsom og præcis talebombardement, de står alene, de taler for det meste direkte til publikum, for det meste forsvarer de sig selv, fortæller deres egen historie, men historierne fletter sig alligevel sammen. Efter forestillingen gik vi på italiensk restaurant en gade ned fra Schaubühne og til venstre Österia, tror jeg den hed og var et rigtig godt alternativ til den italienske overfor Schaubühne, hvor vi ikke kunne få plads. Vi spiste og drak lidt vin og der blev virkelig snakket igennem om teaterpolitik, delt erfaringer, rost og anbefaldet forestillinger og fortalt hårejsende anekdoter om forskellige arbejdsprocesser. Virkelig fedt at få lov at være sammen med kollegaer og udveksle erfaringer på den måde. Da vi havde spist, planlagde vi i små grupper, hvad vi hver i sær ville lave lørdag inden fælles ekskursion til Ufer Studios kl 15. ●

UFER STUDIOS FOR CONTEMPORARY DANCE

On the banks of the Panke in Wedding, new life has sprung up in what was once a maintenance facility for the BVG, Berlin's public transport company. The garages have been transformed into fourteen roomy studios, as well as offices and ateliers. The site's past remains visible, and the industrial vibe can still be felt.

With inspiration from Berlin's dance scene and the TanzRaumBerlin network, plus support from the state lottery foundation, Uferstudios GmbH has created a new site for contemporary dance, which was officially opened in 2010. Since then, the Uferstudios has offered choreographers, dancers and other artists a space for professional work in a stimulating environment where openness and participation are valued.

What's unusual about Uferstudios is the synergy of artistic production, education and

information: its various uses come together to form an electrifying spectrum. Artists in residence cross paths with students and instructors from the Inter-University Center for Dance as well as artists and staff from the Tanzfabrik Berlin, ada Studio and Tanzbüro Berlin. It's a place to rehearse, research, work and study, in focused seclusion or open collectivity—for a day, or for years. Studios, a media library, a communal kitchen and a spacious courtyard are all available for public rehearsals, lectures, workshops, performances, or just taking a relaxing break from work.

Uferstudios provides freedom for the artists, students and scholars who work here, and it grows with their ideas and activities. It's an independent, self-financing workplace, linked through the varying backgrounds of its users into a network that is both local and international. ●

SCENEINSTRUKTØRERNES REJSE

Intro

Den nuværende Sceneinstruktør-bestyrelse har flere gange overvejet det skønne i at foreslå en inspirationsrejse for FDS' medlemmer. – Og da BERLIN blev nævnt til et brainstorms møde var lysten mærkbar: BERLIN er teatralt spændende, tæt på, økonomisk overkommeligt og kendt af flere af medlemmerne, som kunne give gode råd, og generere i forlængelse heraf planlægningsenergi, som flux blev omsat i rejseforberedelser.

Betingelserne var, at deltagerne selv skulle arrangere flyrejse, booke hotel og bringe sig i position på de angivne, planlagte locations, hvor teaterforestillinger, kunstudstilling, oplæg, middag og herligt fandt sted. – Der kunne søges om et rejselegat i foreningen, og ved klog planlægning ville de fleste kunne deltage uden pekuniære kvababbelser. – Tyve deltagere var forslaget til antal, plus

et par partnere, som selv måtte kramme ud med mønt til teaterbilletter, entréer og løsslupenhed.

Fredag d.3.oktober var denne signatur på iscenesættelsesopgave til midnat, og knyttede derfor an til gruppen fra -

Lørdag d.4.oktober til B-premieren på: WOYZECK af Georg Büchner, instruktion: SEBASTIAN HARTMANN og opført på DEUTCHES THEATER, med forlods introduktion ved dramaturg JULIANE KOEPP.

Introduktionen samlede en fuld sal af mennesker, som over sig havde smukke prisme-kroner og under fødderne et sjældent smukt, bemalt gulv. – Vægge i slotsstil og en café niche, hvor servitricen pludselig forsvandt. – Dramaturgen remsede/oplæste lidenskabsløst over-stok-og-sten sit oplæg,

T I L B E R L I N

Af Inger Birkestrøm Juul

som beredte længsel efter at opleve scenens gymnastiksalstramp og tekstekko mellem sætstykker.

Scenen er som udgangspunkt genkendelig kukkasse, men er forsynet med en særdeles stejl scene og et loft over, hvor grove, sorte, glinsende bemalinger formidler stemninger som mosejord, væde, fækalier, indgang til Hades – og er lys sat tilsvarende. – Et visuelt, musikalsk, kropsligt forløb mellem de to bærende karakterer indleder forestillingen med stærk sanselighed: tiltækning, afvisning, kys, favntag, forskydning, længsel, ømhed, fare, dødkramper, søvn – og fortsætter med tekstpassager, oratorier med forvængede stemmer, eksperimenter med den genstridige krop, der ikke kan pisse på kommando, personen der slår på sig selv, for at komme videnskaben i møde, der tilsidesætter kroppens og sindets sårbarhed. – En længere

passage hvor han liggende under hende udfører en march og exersits som den soldat, der er hans rival. – Mordet der er et favntag der forråes, nekrofile overtoner kulminerer i voldsomme bevægelse, og hele scenen flåes fra hinanden, den usminkede bag sceneteknik eksponeres, og en mageløs violinist: CH. MÅCKI HAMANN spiller urkoder i et undergangslandskab af forhøjede mose siv ... De to elskende: MARIE: KATRIN WICHMANN og WOYZECK: BENJAMIN LILLIE bader som to nyskabte mennesker: Eva/Adam (eller måske Lillith/Adam) i en lille sø i damesiden, uskyldige og dødsens. – I scenens kvæmende rundgang, livets hudløshed der males til minesort metal: en monolog af HEINER MÜLLER, der repetetivt gennemgår alle overvejelser der må gøres, før et muligt udført mord – sagt som var det første gang dette kriminologiske grundstof blev blotlagt, af skuespilleren hvis navn betyder: "den yngste søn/lykkens søn".

I den Berlinske aften, fulgtes kollegerne efterfølgende i større og mindre grupper til lokale, herlige bierstuber: BÖSE BUBEN BAR usw. – Divergens i hvad og hvem der følte, mærkede eller hørte noget der gjorde BÜCHNER øre, efterbehandlede i samtaler og aftapninger i forskellige styrker.

Søndag d.5.oktober var planlagt besøg i: DEUTSCHES HISTORISCHES MUSEUM, hvor fællesnævneren var: KRIG. - Nederste etage

rummede en større temaudstilling om emnet – nydeligt og noget traditionelt i sit museale udstyr, med nogle elektroniske visninger, og objekter på podier.

Fotoudstillingen: THE EYES OF WAR af MARTIN ROEMERS bestod af et større antal sort/hvide portrætter af blinde personer, der alle havde mistet synet helt eller delvist i forbindelse med krigen. – Deres beskrivelse og oplevelse af hændelserne, og følgerne af blindheden er overraskende forskellig, lige fra en beskrivelse

af krigens grusomhed, og blindheden som samlet set det mest intense og spændende han har oplevet i sit liv, til én der bærer ømhed og sensibilitet til skue, lutret af den smertelige oplevelse, og andre der mener deres livs mening stoppede, akkurat dér !

Øverste etage, en stærk farvefotoudstilling af HERLINDE KOELBL under titlen: "TARGETS" viser soldater, krigere og hæres FJENDEBILLEDER, som de manifesterer sig fysisk, som mål for skydeøvelser. - Under parolen: " I accepted to kill and be killed. It is part of the job!" er portrætter af unge ansigter i uniform, som har til opgave at stille skarpt og trykke af pr. automatik - eller øjeblikkeligt efter ordre, uden egen stillingtagen.

DEUTSCHES HISTORISCHES MUSEUM ligger fornemt og rummer en overrådig arkitektur og lysindfald, som denne milde søndag, næsten virkede vulgær grotesk som stemningsgiver. – Tilføjet en god, stærk mocca på en venlig museumscafé, trængtes de blinde øjne og den påbudte følelsesmæssige blindhed i baggrunden, og senere, eksteriør i "Under den Linden"-området, de helt nærværende mennesker i søndagstøj og forlænget

op til scenen meddelte et ydmygt skilt skabt i karton og farvekridt, at her huses "RIMINI PROTOKOLL". Senest sås de på BORABORA i Aarhus, hvor de med rette hyldedes som helt unikke. Og nu denne HAU adresse, som pludselig virker så ydmyg sammenholdt med ophøjelsen i "smilets by".

FESTEN sceneriet: helt enkelt, åbent, belyst, neutralt, en stol sideværts i ks – nicht weider. – En kvinde, uopsigtsvækkende, beige nederdel/bluse - går ind – sætter sig i profil til os på stolen. En mand træder ind i ds, cowboybukser/grønmønstret overdel - delvis vendt mod hende og publikum. En dialog finder sted – i begyndelsen uden kroppens tegnsætning

– replikker, hovedsætninger, uden egentlig betoning, på engelsk – handler om en opkøber af teatral produktion:kvinden og en sælger af teatral produktion:manden... Scenens beskaffenhed oa undrager sig fixerede aftaler... Manden spørger om han må indføre en finger i kvindens vagina, hvilket hun bekræfter. I knælende stilling penetrerer manden den siddende kvinde med en fugtet finger – en episode der gentages og avancerer til tre fingrer. – Hun gisper kort, og begge bekræfter det har været dejligt. - En fjerde kan ikke godkendes – manden rejser sig og prissætter sin performance i Danmark til 3.000 ... Videre beder manden om at få en lystekniker til rådighed.

sammenhængsfejring, som lagde et let slør over udstillingens sigtekorn.

Kl.17 forestillingen "FEST" på THEATER HAU 3, Hebbel-am-Ufer – hvortil ankomsten sikredes af stedkendte gode kolleger... På gaden et skilt: HAU3 – efterfølgende vandring ind i pittoreske baggårde med kønne ejendomme og grønne hvilepunkter. På trappegangen

– I næste scene blotter teknikeren sit lem, som stilles til rådighed for et blow-job – og fra neutral position meddeles efterfølgende at teknikeren er gay... Midtscene på en stol sætter manden sig alene og i en hvirvelvind entrerer en kvinde i stærk orange kjole og udslået hår. Rygvendt til publikum slår hun manden i ansigtet, som er blodigt, da hun flytter sig. – Fra hendes side kommer et forslag om at manden skal være far til et barn hun ønsker sig. Manden oplyser han er gay, og hun beder ham være donor. – Hun modtager et mindre fudderal, som hun forsøger at indføre i skeden. På et godt råd fra manden lægger hun sig på en stol med benene i vejret, som skulle bevirke befrugtningen er mulig ...

I et pauseintermezzo er der nogen uenighed i instruktørgruppen om, hvad det er man har været vidne til: rip-of fra halvfjerdserne, børneværhedsdoktorlege, pinligheder, stram dramaturgi, interessant fantasi med perspektiv, det at det foregår i Danmark usw... Nogen bliver udendørs, andre følger den annoncerede "Artist-talk", hvor en ping i vest: THOMAS KÖHLER udspørger IVO DIMCHEV: Konzept, Tezt, Regie - om dette og hint...

Således et vidnesbyrd og en fantasi og synliggørelse om kommunikation på det underbevidste plan. – IVO DIMCHEV er oprindelig fra Bulgarien, koreograf og performer af alle slags kunstarter. Han veksler pt mellem Bruxelles og Beograd og har optrådt i Europa og Nord Amerika...

Instruktørgruppen fra det nu noget skrammede Danmark samler koncepterne og begiver sig via U-Bahn, og under kyndig vejledning af die Kollegen, til en herlig restaurant, hvor vi fylder som en mindre vielse – og efter en del råben op – både om retterne, vinen og forestillingen, lander kønt på stolene og tygger på Schnitzel og Gemüse og

doktorlegenes hemmeligheder. – Efterhånden udtømmes emnet - og i ds-enden udveksles der visionære meddelelser om opera, vin, det tyske, musicalakademiet i Fredericia og forskellige karrierers finurlige faldgruber. – I forlængelse af middagen tager nogen forlods afsked, som rejser tidligt i morgen, andre undersøger Berlinske in-steder, nogen ønsker skønhedssøvn efter lange dage og nætter.

Noter

Transport med EASY JET var ok, men transportforholdene til og fra Berlin Schoenefeld-lufthavnen til AlexanderPlatz var grumt langsomme, og betød det ikke var tidsmæssigt muligt at nå at introduktionen til Sophiensæle v. CECILIE ULLARUP SCHMIDT.

PARK INN er en mega bygning, der rager grundigt op over Alexanderplads nr.7. - I disse dage - med genforeningsfejring - omgivet af karnuseller, pøseboder, honningkager, øl i alle afskygninger, kvinder i dirndl kjoler, pink hår og tatoverede overarme, mænd der prøver kræfter med mænd - og et tanzhalle telt, hvor dansen den går - uanset tidspunkt; tyrkere promenerer med og uden hovedklæde, krejlere overbyder, og nymfer

med tunge, skyggefyldte øjenlåg – blander sig med et summende kauderwelsk fra alverdens turister.

Venligt og effektivt installeret på egen sky på 34. etage, bliver "HIMLEN OVER BERLIN" mere end en filmtitel, og til forøring kan et vindue åbnes på klem, og markedspladsens lyde når herop i et kakafonisk mix, som får mening, når en sms fra syddanmark mener jeg befinder mig i FASSBINDERske scenerier ... DEUTCHES THEATER, Schumannstrasse 13A, Berlin (U-bahn angivet som Oranienburger Tor). – Når man bevæger sig til fods for at lære nye byer og locations at kende, og er iført papirkort, kan man indsnuse alskens sødt og surt, gå vild og møde både bimse og brave mennesker, der kan vise veje eller vildveje...

TAK TIL STEEN MADSEN, Sekretariatsplanlægningsørn-og betryggende guiding på alle plan OG DIE KOLLEGEN, som er så kloge og smukke og forskellige som i en Bergmansk familie...TAK til ALLE medvirkende for gode oplevelser, samtaler, vandringer, råd, indignation og nærvær!

CHÜSS: INGER

BERLIN

– GENNEM ØJNENE, VIA ORDENE, MELLEM LÅRENE

For lidt over ti år siden begyndte jeg som ny biavler at komme i Nordvestsjællandsskolebigård. For at lære, for at udveksle og for at blive del af et fællesskab. Det var meget givende, selv om de fleste af os befandt os på et sammenligneligt kravlestadie, eller måske netop derfor. Men det var iøjnefaldende og lidt underligt at en af deltagerne stak ud og var af en helt anden kaliber. Han var erhvervsbiavler, utroligt vidende, nysgerrig og engageret i både at gennemgå magasinerne, fundere over relevansen af dronningeudskiftning og gennemgå lokalitetens fødegrundlag. Og vi sugede til os af hans guldkorn. En dag kom en semispecialist på besøg i skolebigården, og deltog i den obligatoriske gennemgang af bifamiliene på en noget bedrevidende og nedladende facon, indtil han opdagede at den lille, nussede fyr ved siden af ham var en mæstro i biavl. Så det røg ud af ham spontant "Hvorfor en mand

med hans kapacitet spildte sin tid med at snakke med begyndere, når han hverken var med i bestyrelsen eller var instruktør?" Og så kom det fantastiske svar, at han syntes det eneste interessante der var at snakke om var bier – og der var ikke andre sammenhænge hvor han kunne få lov til det!

Jeg tænkte på det i Berlin, hvor jeg var så privilegeret at være sammen med 20 andre medlemmer af sceneinstruktøernes forening, en broget skare af dybt engagerede teater-tosser – og snakke om teaterfortid, teaternutid og teaterfremtid. Hvad skete der dengang på Betty Nansen? Hvad arbejder du med lige nu? Hvor er du om fem år? Og hvad synes du om den forestilling vi lige så? Som i så mange andre fagprofessionelle sammenhænge var det i høj grad i pauseerne mellem arrangementerne at netværkene levede og udviklede sig, hvad enten vi kastede os ud

i drabelige diskussioner om effekten og relevansen af provokerende performance-kunst – eller vi stiftede nye teatervenskaber på slentreturene gennem Berlins gader på vej fra Deutsches Theater til det superbe spisested der bærer Max Reinhardts navn.

Der var – og er – helt tydeligt et fællesskab i denne uhomogene flok. Hvilket er svært at indkredse, men jeg vil alligevel gøre et forsøg. Kredsen bestod af de aktive instruktører, med eller uden en aktuel teaterdirektørkasket. Endvidere af tidligere teaterchefer, og dem der for øjeblikket ikke er udøvende instruktører. De havde måske skiftet hovederhverv – og tjente til huslejen ved at undervise, lave andet kulturarbejde eller studere – eller de kunne have en periode på dagpenge fordi det nu engang kan være svært at få arbejde som professionel instruktør. Nogle kom med en baggrund fra instruktøruddannelsen på

Statens Teaterskole, andre var uddannet i udlandet mens en gruppe kom fra universitetet eller med en baggrund som danser eller skuespiller. De fleste havde deres rødder i det klassiske, institutionelle teater, selv om enkelte følte sig mest hjemme i performance-miljøet. Begge køn. Modersmål fra dansk til svensk, tysk og schwyzer-dütsch. Alder fra slut tyverne til over firs. Teater har ingen alder - og accepterer hverken sprogbarrierer eller kønspræferencer.

Men hvad er så fælles?

Lysten til at opleve, til at ordveksle og til at oplyses. Til at blive pirret og se. Til at nyde denne dybt erotiske kunstart, der har sit udspring mellem lårene og mellem ørene og helst skal en underlig mellemvej for at blive vedkommende teater.

Vi er en samling voyeurere mere end exhibitionister, hvilken sanselighed vi til gengæld er parate til at kræve hos vores skuespillere. Vi har en dyb kærlighed til scenens kunst, selv om vi kan være frygteligt kritiske. Er stålsatte og ødsler ikke med tomme superlativer på indholdsløst paradeteater. Og vi ser et hav af forestillinger, i indland og udland, via TV og på festivaller. Jeg tror at hovedparten af vores lille gruppe havde set en fire-fem forskellige opførelser af Woyzeck og selv sat den op mindst en gang. Mig selv inklusive. Kom ikke her, Hartmann!

Derfor blev denne Berlin-tur så vellykket. Fordi vi er så forskellige og samtidig har så sammenfaldende mindsets. Og fordi der ikke er andre sammenhænge hvor vi kan få lov til at dyrke denne passion.

Jeg håber der bliver en chance til. ●

OPEN CALL

"DET FRIE FELTS FESTIVAL" I KØBENHAVN D.10. – 21. JUNI 2015

Interesseorganisationen Uafhængige Scenekunstnere (US) og Foreningen Scenekunstnere uden Scene (SUS) inviterer til en platform under festivalen CPH STAGE 2015 i København: "Det Frie Felts Festival"; en festival-i-festivalen for det frie scenekunsthelt. US og SUS har modtaget midler fra Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Scenekunst til at organisere en festival over hele perioden, og vi er i gang med at opbygge en nødvendig stab til dens planlægning og gennemførelse. Denne stab består af en administrator, teknisk organisator og kommunikator og PR- ansvarlig. Den er, for at signalere festivalens åbenhed, i principet uafhængig af de to initiativtagere. Vi har sikret scenekapacitet og andre lokaliteter i aftale med Dansehallerne omfattende sceneme Store Carl, Lille Carl og andre spillesteder, samt muligheder for fx readings, lectures etc. Festivalen stiller disse

faciliteter til rådighed for de valgte projekter. Vi vil snarest muligt danne festivalens kuratorpanel på tre personer, som vil være ansvarlige for festivalens udbud, valgt ud fra ansøgningerne med hensyn til diversitet, kunstnerisk kvalitet, men også underlagt en række praktiske vilkår. Så snart kuratorpanelet er dannet, vil det blive oplyst til adressaterne for dette open call.

Ansøgninger om deltagelse i festivalen indkaldes hermed med frist til søndag d. 14. december '14 kl. 23.59. De fremsendes pr. mail til Uafhængige Scenekunstnere på adressen info@scenekunstnere.dk

Vi opfordrer initiativtagere og grupper fra det frie felt til at ansøge om deltagelse på festivalen, og på den måde bidrage til denne mulighed for en sammenhængende præsentation i Hovedstaden af diversiteten i feltets arbejde indenfor udviklingen af scenekunsten.

Vi understreger, at enhver professionel naturligvis kan deltage direkte i CPHSTAGE (www.cphstage.com) under de forudsætninger, der gælder for en sådan aftale.

Dette open call handler udelukkende om Det Frie Felts Festival som en selvstændig del af CPHSTAGE 2015.

Læs det fulde open call her:

<http://scenekunstnere.dk/open-call-til-det-frie-felts-festival-i-kobenhavn-d-10-21-juni-2015/>

Ud af 446 spørgsmål til kulturministeren i folketingsåret 2013-2014 handlede næsten halvdelen om mediepolitik.

Nogle gange kan man nok få en fornemmelse af, at folketingsmedlemmernes spørgsmål til ministre er i øst og i vest. Sådan er det dog ikke på kulturområdet. Her tegner sig efterhånden et ganske klart mønster: folketingets kulturudvalg er ved at blive til et medieudvalg.

I folketingsåret 2013-2014 blev der i alt stillet 446 spørgsmål til kulturministeren. Heraf handlede hele 203 om mediepolitik. På en andenplads i folketingsmedlemmernes interessefelter kommer film med 39 spørgsmål, herefter folkeoplysning/idræt med 36 spørgsmål og kulturarv/museer med 33 spørgsmål.

I gruppen øvrige finder man bl.a. traditionelle kulturpolitiske områder som scenekunst (7), kunststøtte (6), biblioteker (5), musik (5).

De mediepolitiske dagsordner

Folketingets kulturpolitiske interesse er således tydeligvis koncentreret om mediepolitikken. 85 af mediespørgsmålene handlede om DR, 75 kan kategoriseres som mediepolitik generelt (public service, licens, medieaftale, mediestøtte m.v.), 38 handlede om TV2 og 5 handlede om både DR og TV2.

DR er således den enkeltinstitution som påkalder sig størst politisk interesse. Det har handlet om Melodi Grand Prix, DR Underholdningsorkestret, konkurrencevilkår i forhold til andre medier, definition af public service, nye teknologiske muligheder/udfordringer samt mange andre sager.

Hos TV2 er det abonnementsordninger, geografisk placering af domicil og virksomhedens økonomi, som påkalder sig mest nysgerrighed.

Film, museer og idræt

Forberedelser til den kommende filmaftale har givet anledning til nogle spørgsmål, men især omlægningen af støtten til biografene har givet mange spørgsmål. Det har handlet om at sikre, at reglerne for EU's kulturstøtte ikke begrænser kommunernes mulighed for at sikre de lokale biografer.

På museumsområdet er det især det nye Frihedsmuseum, der er spurgt til. Herudover har spørgsmålene primært handlet om enkelte museers økonomiske forhold. På idrætsområdet har doping, matchfixing, Team Danmark, spillerfiskeri (børnekontrakter) optaget folketingsmedlemmene. ●

Der tales af og til om teaterkrise, men skulle nogen onde tunger have behov for dette, må de se et andet sted hen end til Aarhus for at finde brænde til det bål.

Således kan Direktør og kunstnerisk chef på byens næst største teater, Per Smedegaard, til det kommende bestyrelsesmøde i november præsentere sin bestyrelse for de bedste tal i sin tid ved roret, efter en sæson der har haft et større stationært aktivitetsniveau end i mange år.

Teatret Svalegangen er ikke i krise

Lige under tyvetusinde publikummer, præcis; 19 174 solgte billetter i Aarhus sidste år, har der været til de 193 egenproduktioner, gæsteforestillinger og events der har været i Kasinobygningen på Rosenskrantzgade i sæson 13/14. Det skaber en samlet publikumsfremgang, i forhold til sæsonen før på

3500, og en samlet vækst på tyve procent i de sidste tre år. Til en samlet belægning på 81 %.

Per Smedegaard udtaler: "Det er en stor tilfredsstillelse at se hvorledes publikum har strømmet i Teatret Svalegangen sidste år, og fedt at de forestillinger der har solgt bedst, er dem vi selv har produceret. Med disse tal skulle vi gerne hamre en fed pøl igennem enhver snak om at vi skulle være i krise."

Udtaler Per Smedegaard med reference til Projektstøtte Udvalgets beslutning om på sigt at lukke teatrets succesfulde turne, en turne der i den afsluttede sæson 13/14 havde tre udsolgt turneer. En beslutning der lige nu vækker stor harme i de teaterforeninger rundt om i landet hvor Teatret Svalegangen normalt spiller. Per Smedegaard: "det er et strukturelt problem at udvalgsmedlemmers

tilfældige mavefornemmelser kan lægge en succes ned som i det her tilfælde.

Gode økonomiske tal:

Teatret Svalegangens egne produktioner: Kvinder (der var helt udsolgt), Rovdyr og Otttusinde, har alle solgt over budget, og mange gæstespil har været udsolgt inden deres spilleperiode oprandt.

Teatret Svalegangen kommer derfor til at offentliggøre et regnskab på + 1,3 mio.kr. mere end budgetteret

Til det udtaler Per Smedegaard: "det giver ikke mening at tale om økonomiske overskud i relation til produktion af kunst, vi er sat i verden for at skabe mest mulig aktivitet for byens borgere, men idet her tilfælde er det ikke mindsket produktion, men

større aktivitetsniveau og en øget publikums tilstrømning der har givet udslaget. Så må man gerne som direktør være stolt over, større indtægter og et ansvarligt budgetstyrende personale.

I det nye år kommer Teatret Svalegangen til at indvie den nye teater sal det fik som en donation fra Salling Fonden, fortsætter den udvikling Teatret er inde i vil en yderligere forøgelse af publikumsantallet, med den kommende udvidelse af kapaciteten ikke være umuligt.

Der er tid til at udvikle den forretningsmodel der kan få det til at ske.

Von Baden: "Umælende kræ" - Fotograf: Morten Fauery

Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Scenekunst ønsker at understøtte udviklingen af et mere dynamisk og fleksibelt scenekunstmiljø nationalt såvel som internationalt.

For at fokusere udviklingsarbejdet har udvalget besluttet at lade indsatsen falde i fire indsatsområder: Samarbejde på tværs af strukturer og ordninger, Det internationale område, Publikumsudvikling og Det tværdisciplinære område.

Udgangspunktet for det hele er bestræbelsen efter den allerhøjeste kunstneriske kvalitet og med tre gennemgående værdier: samarbejde, dialog og mangfoldighed, som her skal forstås bredt, dvs. mangfoldighed i etnicitet, generer, publikumsgrupper mm.

Udvalget vil i sin periode arbejde på at styrke følgende områder:

Samarbejde på tværs af strukturer/ støtteordninger

Der er brug for samarbejder og dialog for at opretholde og skabe et styrket og dynamisk scenekunstmiljø, som kan lære af hinanden, dele ressourcer og lade sig gensidigt inspirere. Det er derfor essentielt, at der fremover samarbejdes mere på tværs af strukturer, støtteordninger samt på tværs af geografien og ikke mindst mellem den mere etablerede del af scenekunstmiljøet og de frie grupper.

Det Internationale område

Det internationale område bør være en integreret del af alle aktiviteter, der udføres i scenekunstmiljøet i dag. Det er afgørende for den fortsatte udvikling af dansk scenekunst. Det er et område, som er i rivende udvikling, og som udvalget gerne vil understøtte i højere grad end tidligere. Det er i samarbejdet og den gensidige dialog og gennem kunstneriske

møder med andre lande og publikummer, at en fortsat inspiration kan sikres til det danske scenekunstmiljø.

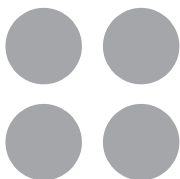
Publikumsudvikling

Dialogen med publikum er en af de grundlæggende faktorer i forhold til udviklingen af scenekunsten. Det er vigtigt at understøtte denne dialog bl.a. for at de mange midler, der gives til scenekunsten også kommer et mangfoldigt publikum til gode.

Det er en nødvendighed for at sikre videndeling og fortsat udvikling på området, at der sikres et systematisk arbejde med publikumsudvikling og nye publikumsgrupper. Teatret mister sin demokratiske legitimitet, hvis det ikke formår at inddrage nye publikumsgrupper.

Det tværdisciplinære område

Det er bl.a i mødet med andre kunstarter, at scenekunsten har muligheder for at udvikle sig videre. Udvalget vil gerne både styrke og understøtte de muligheder for udvikling, der ligger i mødet med andre kunstformer samtidig med, at der også er et uadresseret behov for at sikre udviklingsmuligheder for de institutioner, der allerede arbejder tværdisciplinært.

Aalborg Teater: "Beton" - Instruktion: Nicolei Faber - Foto: Lars Horn

RUNDE DAGE MEDLEMSLISTEN

**Marie Kilsgaard
Møller
30 år
3. februar**

**Liv Helm
30 år
21. januar**

I skulle nu have modtaget den trykte medlemsliste, hvor man kan finde oplysninger på medlemmerne fra de kunstneriske forbund.

Sekretariatet har i en mail spurgt om vi skal fortsætte med at være medudgiver på denne bog. Svarene er næsten 50/50, med en lille overvægt i ønskerne om at bevare bogen på tryk.

Så planen er at fortsætte udgivelsen, men arbejde på at skabe et velfungerende internet alternativ i fællesskab med de øvrige forbund.

Den Jyske Opera: "La Bohème" - Instruktion: Annilese Miskimmon - Foto: Kaare Viemose

LEGATUDVALGET

Legatudvalgets møde 22. oktober 2014

Tilstede: Solveig Weinkouff, Jan Hertz, Søren Iversen og Steen Madsen

Udvalget havde modtaget 8 ansøgninger på et samlet beløb på kr. 136.273,-

Det var muligt at uddele kr. 60.000,-

Under behandlingen af ansøgninger fra Kirsten Peuliche og Sofie Pallesen, forlod hhv. Søren og Solveig mødet.

Resultatet af uddelingen blev denne:

Navn:	Titel:	Tildelt beløb:
Kirsten Peuliche	Svar på Helgas brev	10.000,-
Line Paulsen	News Motel - research	10.000,-
Sofie Pallesen	JUHU det er regnvejr	15.000,-
Marie Østerskov	Bind mig, elsk mig	15.000,-
Marie Kilsgaard Møller	Hr. Keuner i eksil	10.000,-
		60.000,-

Støtten bliver som sædvanlig uddelt under forudsætning af at projekterne gennemføres som beskrevet og at der udarbejdes en afsluttende rapport til eventuelt brug i fagbladet.

Tak til de mange fremmødte for at gøre Autorhusets sommerfest i Langeliniepavillonen til en aften af de smukkere!

HUSK DINE RETTIGHEDER

TIL INSTRUKTØRERNE:

Der har den seneste tid vist sig en øget interesse for at filme teaterforestillinger og efterfølgende sende dem på TV og på forskellige streamingtjenester. Rettighederne hertil tilhører som udgangspunkt dig og det kræver derfor overdragelse i form af kontrakt, hvorefter der bør være betaling for udnyttelse af disse rettigheder. Derudover er det samtidig vigtigt at bevare de rettigheder, der forvaltes af Copydan og som der udbetales midler fra for bl.a. TV-transmissioner. For at bevare rettighederne hertil, skal følgende bestemmelse fremgå af kontrakten. Den sikrer dine rettigheder og dermed retten til at modtage betaling fra Copydan. Bestemmelsen fremgår allerede af de kollektive aftaler FDS har indgået med fx Seeatre.

Parterne bevarer sine rettigheder i henhold til ophavsretslovens §§ 13, 16, 17 stk. 4, 30a, 35, 39 og 50 stk. 2, samt tilsvarende nationale, udenlandske eller internationale bestemmelser, herunder regler og vederlagsordninger, der senere måtte supplere eller afløse disse bestemmelser. Parterne bevarer tilsvarende sine rettigheder i aftaler, der indgås af og/eller administreres af Filmex, Koda, Gramex, Copydan eller andre danske eller udenlandske organisationer, der administrerer individuelle og kollektive rettigheder, eller aftaler om eksempelvis offentlig visning udenfor private hjem samt tilrådighedsstillelse on demand via tredjemand. Dette gælder hvad enten ordningerne eksisterer i dag eller etableres i fremtiden, og uanset om der er tale om en dansk, udenlandsk eller international aftale.

Husk også at du modtager betaling for de instruktioner der bliver vist på TV, radio og DR's Bonanza hjemmeside. Hvis du har kendskab til at dit værk er blevet vist eller er blevet gjort tilgængeligt, så kontakt sekretariatet. Betaling for 2015 instruktioner udbetales ultimo 2015.

Husk løbende at sende dine kontrakter ind til sekretariatet!

Et interview formet som en opringning fra Østrig til Danmark, efter aftale med hovedpersonen: HANS-PETER KELLNER - bliver en samtale af en særlig karakter: spændende at lytte intenst, og stole på visse spørgsmål er relevante, uden at kunne aflæse modpartens mimik. – Imødekommenhed og den gedigne eftertænksomhed er umiddelbar registrerbar, og genertheden fra udspørgeren afløses af intens interesse og øren som kræmmerhuse. Udgangspunktet og inspirationen til denne samtale er HANS-PETER KELLNERS kuratering og iscenesættelse af forestillingen: 9x9x9 der i disse weekends opføres på STATENS MUSEUM FOR KUNST. - Som programmet viser, er koncept/idé: KORNMÜLLER & WOLFS, som HANS-PETER samarbejder med, og med udgangspunkt i deres oprindelige arbejde med WIENS KUNSTHISTORISKE MUSEUM, hvor de arbejdede ud fra treenigheden: I. KUNSTVÆRK II. TEKST OM KUNST og III.

OPFØRELSE AF KUNST. - På forespørgsel om inspiration og rettigheder i forbindelse med 9x9x9 nævner HANS-PETER at det er vigtigt at forstå ..."at når man arbejder med det vi gør: kreativitet, med det vi elsker, så er vi alle i samme båd, og at det vigtigt at kreditere hinandens idéer"...

Arbejdet med teater startede i Østrig, hvor HANS-PETER KELLNER har en universitetsuddannelse i TEATER-, FILM- og MEDIEVIDENSKAB, og arbejdede indtil 1993 i praksis som instruktørassistent og stage-manager i WIEN og BERLIN for den engelske instruktør: TERRY HANDS, chef fra ROYAL SHAKESPEARE COMPANY, LONDON.

Samlet set har HANS-PETER KELLNER instrueret mere end 40 forestillinger i Wien på teatre som: VOLKTHEATER, KÜNSTLERHAUS, ENSEMBLETEATER, VIENNAS ENGLISH

THEATRE, VIENNAS RESIDENZTHEATER, KONZERTHAUS, DRACHENGASSE, - og i INNSBRUCK, ST.PÖLTEN, DÜSSELDORF, GREIFSWALD og i ISTANBUL.

- Flyttede i 1995 til LONDON og arbejdede her i 5 år på GATE THEATRE, LYRIC Hammersmith og WHITE BEAR THEATRE. Samarbejder med TOM STOPPARD, DAVID FARR og MICHAEL KINGSBURY.

Siden år 2000 bosat i DANMARK med opgaver som KNIVSKARPE POLAROIDER på CAFÉTEATRET, HAMLET på KRONBORG SLOT i 2003 og FORBRYDELSE og STRAF på GRØNNEGADE TEATER.

- Simultant med iscenesættelsesopgaver har HANS-PETER KELLNER oversat danske skuespil til tysk af SVEND AAGE MADSEN, LINE KNUTZON, ASTRID SAALBACH, SUZANNE BRØGGER, JOKUM ROHDE, PETER ASMUSSEN,

"9x9x9" - instruktion: Hans-Peter Kellner - Foto: Adam Wied Hatting

CLAUS-BECK NIELSEN og STAFFAN VALDEMAR HOLM. – Læg her til forskningsarbejde om TEATER og OPERAER i d.18. århundrede og foredrag på internationale symposier. – Cirkus, film, tv og shows er også en del af det teatrale felt, og nærmere adspurgt om CIRKUS-delen refereres til en kæmpeproduktion – et teater/cirkus-show om BUFFALO BILL med LINEDANSERE, VILDE DYR, INDIANERE og alt til faget hørende, som tounerede i et halvt år!

– Og i dette NU i Østrig, er opgaven en klassisk komedieopsætning: DER DRESSIERTE MANN af JOHN VON DÜFFEL, baseret på Esther Vilars bog – set nu 30 år senere. – Meget mere er under forberedelse i WIEN, DANMARK, ISTANBUL frem til 2016 og længere...

Adspurgt om, hvordan det opleves at vokse op i ØSTRIG- studere og arbejde her, flytte til - og arbejde i ENGLAND, og siden flytte til DANMARK – og at skabe forestillinger i alle tre lande fortløbende, plus tournéer – er svaret, at det er fantastisk at arbejde i Danmark, fordi der i den danske måde at arbejde teatralt på, er mange engelske elementer, men også det, som det tyske dramatiske arbejde kan tilføje, så ved denne triade, fås det bedste af alle versioner !

Om VISIONER/DRØMMEN om fremtidens teater vil HANS-PETER KELLNER gerne udføre teater FORSKELLIGE STEDER og i et eget teater, skabe et MØDESTED, et sted med en klangbund, et mere POLITISK ÅBENT sted, et FORUM FOR DISKUSSION, FOREDRAG... "at noget finder sted hele tiden, at man mødes på teatret på alle tidspunkter, at TEATRET BLIVER EN STEMME I NUTID".

I de afsluttende noter tegner sig et mageløst perspektiv – et bygværk af et fuldkommen levende, vågent og kunstnerisk sted, hvor det at arbejde med KREATIVITETEN og DET VI ELSKER bliver helt nærværende.

*Telefonsamtale d. 4.november 2014 mellem:
Instruktør HANS-PETER KELLNER og INGER
BIRKESTRØM JUUL, Instruktør FDS*

"9x9x9" - instruktion: Hans-Peter Kellner - Foto: Adam Wied Hatting

GYLDENDAL, DET KONGELIGE TEATER OG STATENS MUSEUM FOR KUNST SAMARBEJDER OM NYT KUNSTPROJEKT

Tag-selv-teater får kunstværker til at tale. Ni danske forfattere fra forlaget Gyldendal har skrevet ni tekster inspireret af ni kunstværker i SMK's samling. Teksterne bliver nu vakt til live af ni af Det Kongelige Teaters skuespillere i en forestilling, hvor publikum selv vælger hvilke forestillinger, de vil se – og hvornår.

”Kom bare nærmere, der er plads endnu i campingvognen. Den har stået på Mændenes Hjem som et møderum. Og også til at fixe i. Men så blev den pludselig flyttet til SMK, mens jeg var kokset ud og sov trygt og godt under bordet. Den var blevet til et stykke social kunst. Og jeg fik lov til at blive her, være en del af kunstværket, kan man sige. I må godt røre ved mig, jeg har vasket hænder...” Sådan starter Erling Jepsens fortælling om en stofbruger i en campingvogn. Fortællingen tager udgangspunkt i Kenneth A. Balfelts og FOS's kunstværk: Fuck the Danish aktiverings

police – USSR (“Radical Horizontality”), som står på SMK. Ni aftener i løbet af efteråret giver skuespiller Benjamin Kitter stofbrugeren stemme, når han spiller Erling Jepsens tekst i campingvognen.

Forestillingen er en del af kunstprojektet 9x9x9, hvor i alt ni forestillinger bliver opført foran ni udvalgte kunstværker. Historierne spænder lige fra krigeriske amazoner over

magiske heste til graciøse køer. Hver forestilling varer cirka ti minutter. De bliver opført samtidigt og flere gange i løbet af en spilleaften. Publikum bestemmer på den måde selv i hvilken rækkefølge, de vil se dem, og man kan naturligvis nå at se dem alle, hvis man vil.

Kunstprojektet 9x9x9 er støttet af Bikubenfonden, som for en treårig periode har bevilget Statens Museum for Kunst 4,4 mio. kr. til at realisere en række helt nye formidlingsaktiviteter på museet. Donationen skal bruges til at nytænke sine formidlings-tilbud med henblik på at åbne nye og overraskende veje ind i kunsten.

9x9x9 er et nyt stort cross-over projekt som den østrigske instruktør Hans-Peter Kellner har bragt til Danmark.

”9x9x9”
instruktion: Hans-Peter Kellner
Foto: Adam Wied Hatting

Martin Schwabs indtryk...

Fodspor som går væk fra kulturmøde-stedet – ud i verden med alle verdens flag 'strøget' ned i perleplader... væk fra møder - ud i verden... 'med kulturen'

Sporene fører til midtbyen, som er et torv med en pølse og fadølsbod og en lille musikscene hvor byens unge har stillet op for at vise deres kunnen, senere god gammeldaws jazz til at tvinge fadøllerne ned.

Nede ved vandet var der en anderledes spændende og inspirerende stemning, der var de unge – børnene. Mangfoldighed, kreativitet blev udfoldet her... er det kunst og kultur? Ingen fodspor til at lede os på vej. Kun nærvær, intensitet og tilstedeværelse - kunstens tre ledeord.

'Kunst er det, som er inden i os, kultur er alt det som er udenom'; sagt af Marianne Jelved fra hendes åbnings tale. Og så er Kulturmødet 2014 Mors skudt i gang.

Hun (Marianne Jelved) var og er vel 'kulturens kloge kone' ved kulturmødet på Mors: 'Vi skal satse på børnekultur i alle former', var budskabet. Kultur 'mors' provogada er entydig og ingen siger hende imod, Hun har ret. Det er børn og unge vi skal satse vores kultur på. Med Grundtvig, højskole og andelsbevægelsen i baglommen skal vi forme og videregive kultur og kunst til næste generation.

Med Mungo Parks sprogrtrylleri 'Vi skal bygge en Zoo' skrevet og lavet til skuespil af replikker, opsnappet fra børns snak og leg, sidder man tilbage fyldt op med kulturens mangfoldighed; men også en tomhed. For er det en

opvisning i kultur og kunst eller er det bare en overfladede med chokolade og et lidt dårligt indhold, vi giver tilbage til de unge? En repetition af børns utilsigtede sprog som et udtryk for de voksnes afmagt og trang til at tolke og sætte kultur og kunst i faste rammer.

Marie Kilsgaard Møllers dom...

Det var så anden gang Danmark så et kulturmøde løbe af stablen på lille og velisolerede Mors. Jeg deltog både i år og sidste år. Her vil jeg forsøge at gøre status over Kulturmødet i 2014 sammenlignet med det i 2013 og spå om 2015.

Som en ide, der spirer og gror, sådan er kulturmødet kun netop kommet op af jorden. Kulturmødet er siden det spirede i 2013 vokset og blevet større. Man har lært, at have færre personer i hver debat, forsøge at fokusere

Tegning af Marie Kilsgaard Møller

debatterne, have mange mange flere debatter og i øvrig en stor smuk blomst af øvrige kulturtilbud for både børn og voksne.

Selve grundideen med kulturmødet, plantens stamme, en weekend hvor kulturinteresserede kan mødes og diskutere deres branche, er

stærk og solid. Skarpe tunger har ment, at man bør begrænse diskussionerne til Bornholm alene, for ikke at kulturen som debatemne skal udviskes helt fra den bornholmske moderplante. Det er vores ansvar som kulturarbejdere at sørge for, at vores område er på dagsordenen. På Kulturmødet er der en mulighed for at vi kan samle os med dem vi står sammen med politisk og forberede os på at stå stærkere på Bornholm. Når vi mødes og udveksler synspunkter bliver vi klogere, provokeret og nogle gange beriget med inspiration og tanker, som vi aldrig selv havde drømt om.

Selvom kulturmødet er vokset, skal det blive endnu større, hvis det skal overleve, være indflydelsesrigt og tiltrække alle os, som skal gøre det til en begivenhed vi ikke vil misse. Jeg ser et stort potentiale i tanken om et branchemøde. Men hvem er det, man med det

nuværende program og de nuværende inviterede personligheder forsøger at tiltrække? Det er institutionsfolk, politisk interesserede, kommune-folk og de lokale kulturforbrugere. Med Clement Kjærsgård som moderator og Blachman (opblæste, elendige taler) i panel med Marianne Jelved har man indbudt til en slags live tv-underholdning. Det trækker publikum. Men ikke branchefolk.

Hvis debatterne skal være værd at rejse efter, så skal kulturmødet kronblade bestå af branchefester for både arkitekturen/billedkunst, litteraturen, musikken og scenekunsten. Der skal være interne møder og mulighed for at se, høre, møde og tale med folk fra både egen og andre kunstbrancher. Det skal være en unik chance for den enkelte.

I år var der en debat om dansk teater, og det har muligvis trukket lidt flere teaterfolk

til Nykøbings jydsk muld. Men hvorfor er alle eleverne på kunstscoleme ikke automatisk inviteret? Og hvorfor ønsker alle fagforeningerne ikke at være synlige med roll up eller hvad man nu gør på sådan nogle messer og møder? Hvis publikum til kultur mødet var nationalt og fyldt med eksempelvis unge, kommende betalende medlemmer, så var der en klar motivation for at stille op som forening og slå et slag for fælleskab og kollegaer. Som det er lige nu, er der ikke store tegn på kronblade på den lille spire, der vokser frem på Mors. Det er ikke stort nok. Man sørger ikke for at få alle med, men har alt for travlt med, at det også skal være et lokalt projekt. Og hurra for talentskolen og alle de andre dygtige lokale. Men! Skal kultur mødet virkelig betyde noget, så skal der komme flere folk, som man glæder sig til at møde. Unge som gamle.

Foto: Marie Kiilgaard Møller

Hvis ikke kulturmødet vokser i deltagerantal og i betyning - både branchepolitisk og nationalpolitisk, så er det ikke pengene værd! Så er det synd og skam at man hælder så meget gødning ud over et møde istedet for at bruge millionerne på faktisk kunst. Det tager tid for en plante at vokse op og blive smuk. Derfor mener jeg vi skal give kulturmødet en chance mere i 2015. Og selvfølgelig skal FDS være med.

Foto: Marie Kilsgaard Møller

Anna Skulin-Zeuthens finale...

Jeg var på mødet temmelig nørdet med Skolereformen, som der blev talt utrolig meget om. En hel aften handlede kun om det. Jeg skal nemlig lave en forestilling om skolereformen nu her.

På kulturmødet oplevede jeg et øget fokus på kulturel dannelse i ambitionerne for den nye skolereform.

Jeg er meget enig i potentialet som branchemøde. Jeg var personligt glad for en debat om kunstneres rolle som debattør og normkritisk stemme i et samfund - en debat vi sjældent tager i Danmark på det plan.

Og så var der selvfølgelig vores reelle Kulturmøde, som løb af stablen fredag nat på et meget lokalt værtshus i Nykøbing M. Her var vi en lille flok af teaterfolk fra Svendborg, København og Stockholm, der konkurrerede

i mange timer om at slå syvtommer-søm i træblok mens der blev drukket flaske-øl, skålet og grinet. Se det var en omend lille så dejlig branchefest.

Der er noget fint i, at vi kan mødes på tværs af kunstformer... Det er vi også alt for dårlige til i Danmark. Jeg oplever i Sverige, hvor jeg studerer, en mere udbredt samtale og et samarbejde mellem kunstformerne. En kulturbranche, der tager sig selv alvorligt i at sætte politiske dagsordner og som er selvkritisk og ambitiøs i at skabe fortællinger med andre perspektiver end den hvide mands.

Jeg oplever, at Kulturmødet kan danne ramme for en sådan samtale og vække en fælles ambitiøs ånd i vores branche.

Jeg var i hvert fald oplyst og oplivet efter årets Kulturmøde og vil glæde mig til næste år. ●

Sekretariatet holder julelukket
23. december 2014 - 6. januar 2015.
Alle de bedste juleønsker til jer alle!

